

5. Читайте далі заголовка. Оскільки зараз всі всюди поспішають, через це люди читають лише заголовки статті, а все інше – пропускають. Але в самій статі може геть близько не бути того, що є в заголовку, тому слід читати усе.

6. Перевіряйте автора новини, оскільки зараз є багато фейкових профілів у мережі.

7. Уникайте заголовків типу: «Неймовірна новина!!», «Сенсація», «Жах» і т. д., оскільки такі заголовки роблять саме для того, щоб привернути увагу людини.

8. Не репостіть новини бездумно. Якщо ви не впевнені в достовірності інформації, не потрібно поширювати її, щоб не наводити серед інших людей паніку і самому не стати «ворогом» для свого оточення.

9. Звертайте увагу на дату публікацію. У Google можна за кошти просувати сайти на вищі позиції. Там може бути інформація різної давності, і дуже часто на це люди не звертають увагу.

10. Віднайдіть перевірені джерела інформації та перевіряйте її там.

Завдяки вищерозглянутому матеріалі, кожен із нас буде більш краще розуміти, сенс інформаційної війни та як вона діє на жителів нашої держави, так і держави-агресора. Це розуміння допоможе кожному з нас вміти захистити себе від паніки та тривоги, зберегти спокій у навколишньому середовищі, яка була викликана недостовірною інформацією. Усі ми повинні дотримуватись правил перерахованих вище і вміти фільтрувати інформацію задля власної безпеки.

Abstract. This publication considers a topical issue for the population of Ukraine - the problem of information and psychological impact of information (both true and fake) on people. This influence is especially strong during hostilities on the territory of one's own home and state. It was considered in detail what is the information-psychological influence, how it affects the human consciousness and how it can affect the state, the algorithm of influence and suggestion, its characteristics were considered. There were also certain rules of conduct on social networks and when searching for information, so as not to fall into the "paws" of this influence and protect their morale and the condition of loved ones and not to change their own opinions and views.

Keywords: information, influence, war, psychological state, fake, news.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кобільник Б. Ю., Гізур А. І. Роль інформаційно-психологічних впливів у інформаційній війні. *Актуальні задачі та досягнення у галузі кібербезпеки: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції* (Кропивницький, 23–25 листопада 2016 року). Кропивницький, 2016. С. 28–29.
2. Каліченко Б. М. Явище інформаційної війни в українських засобах масової інформації. *Науковий журнал «Політикус»*. Черкаси, 2016. С. 88–93.
3. Інформаційно-психологічний вплив. URL: <http://surl.li/bpiat> (Дата звернення : 23.03)
4. Мудра І., Сінькова Є. Інструменти інформаційної війни проти України в інтернет-ЗМІ.

УДК 004:654

РЕАЛІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

К. Р. Котов, Л. А. Ковальська

Анотація. Процес переходу до інформаційної економіки і управління та рівень конкурентоспроможності організацій загалом залежить від рівня розвиненості сектору інформаційно-комунікаційних технологій. У довгостроковій перспективі інформаційно-комунікаційні технології є вирішальним чинником ефективного управління організацією. Важливою складовою у розвитку сучасної організації є впровадження оптимальної інформаційно-комунікаційної технології. Використання сучасних технологій відіграє вагомий роль у забезпеченні ефективного управління організацією і безпеки інформації.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, управлінська діяльність, інформаційна діяльність, організація.

На сьогодні переважна більшість організацій мають у своєму розпорядженні інтелектуальні та управлінські технології, глобалізацію та соціалізацію. Факти підтверджують, що існуюча система управління вітчизняними організаціями дещо

застаріла та неефективна в умовах сучасної деформації бізнес-середовища. Багато чинників, які раніше вважалися незначними та неврахованими, сьогодні починають суттєво впливати на роботу організацій. Глобалізація організації партнерської мережі та виробничих зв'язків, популяризація інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) стають вирішальними факторами трансформації моделей управління організацією, і ці чинники ще недостатньо досліджені та впровадженні в систему розвитку і діяльності організації. У вітчизняних наукових публікаціях велику увагу приділяється ролі та впливу сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на моделі, схеми, технології управління організацій, здебільшого з прикладного їх застосування [1–7].

Виходячи з актуальності впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери життєдіяльності суспільства, метою даної статті є простежити сучасні можливості інформаційно-комунікаційних технологій та перспективи їх реалізації в системі управління організацією.

Епоха новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, демократизації управління та соціалізації супроводжує становлення інформаційного суспільства. Впровадження комп'ютерної техніки та використання можливостей роботи в мережі у повсякденні процеси організацій обумовлено поширенням масової інформації та необхідністю її обробки в найкоротші терміни та миттєвої передачі на великі відстані. Ці нововведення змінили сучасний спосіб ведення бізнесу, переформатували структуру управління та організаційний дизайн організацій, створивши при цьому унікальні конкурентні переваги для них [1].

Основною особливістю сучасних інформаційно-комунікаційних технологій є невідчутність кінцевого продукту – нова і достовірна інформація якості, яка надходить у певний період часу, у певний час і простір; вимога користувачів підвищити надійність та терміновість такої інформації. Аналіз його використання підтверджує зростання ролі ІКТ у глобальному розвитку організацій [1].

Для підтвердження цих тенденцій можна розглянути наступні дані. У 2014 році в середньому по всьому світу 96,4 людини на 100 осіб користувалися послугами мобільного стільникового зв'язку, а 43,6 осіб на 100 людей – інтернет-послугами у всьому світі. Україна посідала 71 місце у світовому рейтингу використання технологій. Якщо у 2000 році доступ до інтернету мали трохи більше шести відсотків населення світу, то в 2015 році ця кількість становила понад 43 відсотки (за даними ООН). У результаті 3,2 мільярда людей вже підключені до глобальної мережі контенту та додатків. В 2020 році 70 відсотків населення планети мають стільникові пристрої, а 90 відсотків мобільних широкосмугових мереж доступні жителям планети [2].

Сьогодні бездротові мережі отримала розвиток тому, що керівникам організацій потрібен доступ до інтернету в будь-який час і в будь-якому місці (*концепція доступу в будь-який час і будь-де*). Зараз ми спостерігаємо появу Інтернету речей (Internet of Things, IoT) – екосистеми з мільярдів (і трильйонів) автономних пристроїв, які взаємодіють один з одним: датчики, контролери, роботи, прилади, автомобілі, машини тощо. У недалекій перспективі проглядається те, що називається 5G – набір органічно інтегрованих технологій радіодоступу. Ці технології несуть з собою хвилю неймовірної революції, яка назавжди і докорінно змінить світ, комунікацію, інформацію та її сприйняття. У цьому новому світі кожен управлінець, кожен пристрій, де б вони не були, обмінюватимуться інформацією в режимі реального часу. Наступні десятиліття в управлінні та бізнес-технологіях принесуть набагато більше змін, ніж мали місце за останні сто років. Інтернет речей (IoT) змінить спосіб і механізми роботи організацій і змусить їх переосмислити свої основні функції управління. Економіка попиту стане новою, орієнтованою на клієнта і популярною моделлю взаємодії бізнес-споживач.

Розвиток сучасних ІКТ є одним із найважливіших факторів, що визначають темпи та успіх організацій сьогодні. ІКТ зумовили суттєві зміни у бізнес-середовищі. Якщо

розглядати активне впровадження ІКТ у бізнес-середовище, то першими активно використовують такі технології у власній діяльності МСП (малі та середні підприємства). Сучасною тенденцією є поява та стрімкий розвиток e-commerce (бізнес, що ведеться через електронні мережі), e-торгівлі та інших явищ. Трансакції тепер відбуваються не тільки в автономному режимі, а й через Інтернет (онлайн) [5].

Сьогодні кількісне зростання користувачів Інтернету поступово набуває принципових нових якісних характеристик, які позитивно впливають на соціально-економічний розвиток організацій за допомогою різноманітних мережевих інформаційних і комунікаційних технологій. Пристрої автоматизації починають успішно інтегруватися в Інтернет [6].

Виходячи з сучасних тенденцій, можна передбачити, що незабаром автономних інтернет-сенсорів буде більше, ніж людей / користувачів з мобільними телефонами. Очікується, що до 2025 року загальна кількість веб-з'єднань пристроїв до IoT досягне 26 мільярдів, з яких близько 15 мільярдів будуть мобільними телефонами, планшетами, ноутбуками та настільними комп'ютерами. Заразом поява інтернет-сенсорів призвела до поширення сенсорів навколишнього середовища і неодмінної умови їх впровадження у систему організації діяльності [2].

Вплив сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на управління організацією величезний, оскільки він безпосередньо пов'язаний з підвищенням ефективності роботи кожного окремого керівника та організації в цілому. Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій зазвичай вимагає від організацій значних витрат на розробку, впровадження та подальше обслуговування та розвиток, тому багато підприємств бояться впроваджувати їх. З економічної точки зору ІКТ можна розглядати як засіб виробництва, який може вільно замінювати персонал організації [3].

Крім позитивних економічних тенденцій мають місце і негативні соціальні зміни. Так ІКТ можуть призвести до скорочення кількості керівників середньої ланки та працівників. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології зменшують витрати на виробництво за рахунок зниження експлуатаційних витрат. При цьому вони автоматично змінюють організаційну структуру та рівень прийняття рішень управління організацією, знижують витрати на отримання інформації, розширюють можливості використання інформації.

З одного боку, зростає взаємозалежність між бізнес-стратегіями, правилами та процедурами та програмним забезпеченням, апаратним забезпеченням, базами даних та передачею даних інформаційної системи. Зміни одного з компонентів часто призводять до змін інших компонентів. Цей зв'язок стає критичним при формулюванні майбутніх стратегічних планів. Збільшення частки ринку, підвищення якості обслуговування або зниження вартості послуг при одночасному підвищенні продуктивності працівників все більше залежить від типу та якості сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в організації [3].

Отже, якщо відбуваються зміни в інформаційних технологіях, ці зміни можуть вплинути на інші компоненти діяльності організації. Зокрема можуть відбутися кадрові зміни, зміни стилів роботи та організаційні перетворення. Інформаційно-комунікаційні технології можуть стати потужним інструментом для створення більш конкурентоспроможної та ефективної моделі управління в організації.

Рівень розвитку інформаційних продуктів і послуг інформатизації організацій можна використовувати як один із найнадійніших показників для вимірювання рівня розвитку різних сфер його діяльності. Для забезпечення економічного успіху та вибору вільного напрямку розвитку організації необхідно лише вміле використання переваг ІКТ, оскільки це нове бачення інформації, комунікаційних процесів, стилів, методів, процедур управління.

На сьогоднішній день суттєво урізноманітнено форми мережевої організації зовнішнього зв'язку організацій. З розвитком Інтернету зростає також розширення та інтенсивність процесу обміну інформацією. Будь-яка організація чи керівник може організувати в ньому роботу, торгівлю або просто підтримувати обмін комерційними

ідеями. Сучасні мережі принципово відрізняються за своєю глобальною природою, що дає можливість пов'язувати різні суб'єкти господарювання через глобальне електронне середовище [7].

Насправді сучасні інформаційно-комунікаційні технології максимально змінили методи управління – місце роботи, вид діяльності, інтереси, коло партнерів. Доцільно розрізняти наступні етапи широкомасштабного впровадження нових ІКТ та якісних змін в управлінні організаціями: мейнфрейми; персональні комп'ютери; Інтернет, виділена глобальна мережа; багатофункціональна глобальна соціальна мережа; хмарні обчислення та інтернет-сенсори. На кожному етапі високоякісний технічний і майстерний рівень мережі значно розширює можливості управління [4].

Інноваційні ІКТ вважаються вагомим елементом розвитку організацій. Новітні ІКТ істотно впливають на ефективність організацій. А більшість організацій цілком усвідомлюють величезні переваги розвитку, впровадження і поширення новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. Одним з найбільш перспективних ІКТ бізнес-інструментів сьогодні є хостинг і «хмарні» технології. Ці нововведення економлять гроші за рахунок зменшення капітальних вкладень. Це особливо актуально в наших умовах, коли все більше організацій намагаються мінімізувати свої інвестиції в інфраструктуру. І хоча «хмарними» технологіями досі користуються лише 25 відсотків керівників вітчизняних організацій, багато з них планують перейти на технологію або вивчити її переваги.

Попит на ERP-системи (планування ресурсів підприємства) на українському ринку стабільний. За оцінками SAP, частини великих організацій лише на 30 відсотків насичені цими технологіями. Проте з кожним роком продажі ERP-систем збільшуються, оскільки частка ERP-рішень зараз наближається до 13 відсотків загального українського ринку програмного забезпечення та ІТ-послуг [2].

Ще одна важлива сучасна інформаційна технологія HANA (High Performance Analytical Appliance), яка може обробляти та аналізувати великі обсяги інформації, вважається дуже популярною у вітчизняному бізнесі. Відповідальні бізнес-рішення, засновані на таких технологіях, стають все більш перспективними і вагомими.

Як згадувалося раніше, бізнес-світ зараз намагається запровадити 5G, мобільну мережу п'ятого покоління. Хоча 5G буде імітувати 4G і 3G, менеджери покладають більше надії на мережу. Вони очікують, що буде інакше – принципово інакше, адже 5G інтернет – це не просто шалені швидкості передачі даних, а значне відновлення і розвиток економіки, інвестиції в країну, створення робочих місць, наповнення держбюджетів та нові можливості для організацій. 5G впливає на економіку, змінюючи звичні методи управління та трансформуючи усталені бізнес-моделі.

Основні драйвери розвитку 5G можна розділити на чотири частини: нові моделі довіри, нові моделі послуг доставки, розширені списки загроз та підвищена конфіденційність. Загрози, які несе з собою 5G: системи доступу до точок доступу незручні в сільській місцевості, 5G вимагає значних інвестицій, 5G вимагає широкого діапазону частот, а розгортання 5G потребуватиме модернізації всіх економічних та управлінських сфер організацій.

Як наслідок, мережі п'ятого покоління потребуватимуть абсолютно нової парадигми інформаційної безпеки, оскільки вони матимуть значно розширені можливості. Вони розроблені для задоволення потреб не лише окремих людей та суспільства, а й потреб галузей (наприклад, заводи, фабрики, розумні системи, системи електронного здоров'я тощо), які виходять далеко за межі 4G і відіграватимуть вагомий роль у створенні абсолютно нового е-бізнесу. Заразом, комплексна система безпеки інформації, конфіденційності та стійкості стане проблемою, яка охоплює не лише технологію 5G, а й усе майбутнє «електронного» бізнесу. Зростання масштабів використання організаціями різноманітних сучасних ІКТ матиме ефект підключення або помноження, стимулюючи інноваційний розвиток організацій та посилюючи з появою нових запитів споживачів [4].

У цьому контексті автономні інтернет-сенсори стають все більш корисними, оскільки вони забезпечують значну якісну зміну при переході від фізичного рівня Інтернету до рівня веб-додатків. У майбутньому рекомендується очікувати збільшення частки різноманітних спеціалізованих інтерфейсних додатків, що використовуються для підтримки професійного спілкування в Інтернеті. Хоча парні взаємодії все ще відіграють важливу роль, вони замінюються груповими, коли медіа, комп'ютерні мережі, сучасні комунікації та транспорт можуть швидко залучити десятки менеджерів до управління процесами організації. Оскільки комунікація якісно змінилася, багато керівників, які не готові до такого рівня активної комунікації на ринку, або залишають його, або вчаться вживати управлінських заходів за відсутності невизначеності та відсутності економічних знань і практичного досвіду.

Статистика підтверджує важливість розвитку мережових інформаційних комунікацій для організацій, та демонструє нагальну необхідність побудови структурованої бізнес-оболонки організацій в новітніх умовах інформаційно-комунікаційного середовища.

Висновок. Сьогодні, щоб вижити та адаптуватися до динамічно мінливих умов життя організацій, керівникам доводиться постійно модернізувати модель і технології управління організаціями, використовуючи сучасні інформаційно-комунікаційні технології для покращення організації бізнес-ланцюга та успішної реалізації стратегії в конкурентному середовищі. Очевидно, що фокус трансформації перемістився з кількісної матеріальної реалізації сучасних ІКТ до нематеріальної трансформації систем управління. Розробка контенту на найвищому інтелектуальному рівні стає ключовою конкурентною перевагою для організацій і, таким чином, метою трансформації управління організацією. Нове інформаційно-комунікаційне середовище управління організаціями має такі характеристики: зміцнення та диверсифікація відносин між організаціями, партнерами та споживачами; глобальний характер організаційної комунікації; невідчутність інформаційної частини, хоча і все більш важливої. Крім того, розвиток сучасних інформаційно-комунікаційних технологій значно розширив горизонти та якість прийняття ефективних управлінських рішень.

Abstract. The process of transition to an information economy and management and the competitiveness of organizations as a whole depends on the level of development of the information and communication technology sector. In the long term, information and communication technologies are a decisive factor for the effective management of an organization. An important component in the development of a modern organization is the introduction of optimal information and communication technology. The use of modern technologies plays an important role in ensuring the effective management of the organization and the security of information.

Keywords: information and communication technologies, management activity, information activity, organization.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Фоміних Н. Ю. Сутність поняття «інформаційно-комунікаційні технології» та їх значення на сучасному етапі модернізації освіти. URL: http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9084/1/ped905_77.pdf (дата звернення: 23.03.2022)
2. Журнал «Інтернет в цифрах». URL: <http://in-numbers> (дата звернення: 23.03.2022).
3. Гутгарц Р. Д. Использование новых информационных технологий в управлении. URL: <http://www.mevriz.ru/articles/2003/1/1648.htm> (дата звернення: 23.03.2022).
4. Куценко Т. М. Значення і особливості застосування сучасних інформаційних систем в управлінні підприємством. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. Київ, 2016. №55. С. 97–102.
5. Гудзь О. Є. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в управлінні підприємств. URL: https://dut.edu.ua/uploads/p_1010_70172914.pdf
6. Ковальська Л. А. Комунікативні особливості функціонування документально-інформаційного ресурсу. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. Київ, 2021. № 1. С. 27–34.
7. Трансформаційні процеси у суспільній та соціокультурній сферах України. Анісімова О. М., Ковальська Л. А., Лукаш Г. П., Прігунов О. В., Щербіна О. С., Яворська Т. М. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 176 с.